

[A. C. D. Petersen.]

Landbrugsminister ikke helt kan underkende den Sagkundskab, som han selv har paakaldt, og som mente, der burde stilles 30 Mill. Kr. til Raadighed.

Nu stiller Ministeren Forslag om, at fordoble det Beløb paa 6 Mill. Kr., som den første Lov stillede til Raadighed, og det konservative Folkeparti skal erkende, at vor Stilling til denne Lovgivning ikke er ændret siden sidst. Vi skal tilsige vor velvillige Medvirkning til hurtigst muligt at faa dette Lovforslag ophøjet til Lov, men vi kunde ønske Sagen behandlet i et Udvalg. Jeg skal gerne erkende, at de Betragtninger, som Ministeren fremkom med om, at det var nødvendigt inden denne Maanedes Udgang at faa Lovforslaget ophøjet til Lov, har saa stærk en Baggrund, at vi kan bøje os derfor, naar Ministeren allerede her under første Behandling vil besvare enkelte Spørgsmaal, og i den Forbindelse vil jeg stille det Spørgsmaal til Ministeren: Er det Ministerens Mening, naar disse 6 Mill. Kr. nu bliver brugt — jeg anser det nemlig for givet, at de kun vil slaas til en stakket Tid efter den stærke Udvikling af Drifts-laane foreningerne, som Ministeren og hans Ordfører med saa stor Glæde har paapeget, — atter at komme til Rigsdagen og faa forhøjet de Beløb, der stilles til Raadighed for det kriseramte Landbrug? Naar jeg stiller dette Spørgsmaal, er det ud fra den Betragtning, at det vil vise sig kun at være at forhale det virkelige kritiske Tidspunkt, Lukningen af Bedriften, naar disse Laan stilles til Raadighed for en stor Mængde Landbrugere. Her støtter jeg mig atter til det Kendskab, jeg har til en Mængde af de Medlemmer, som har faaet tilstillet Laan gennem Drifts-laane foreningerne. Disse Medlemmers økonomiske Forhold er saadan, at der skal indtræde uventet stærk Bedring af hele Landbrugssituationen, hvis de skal have Mulighed for at kunne klare sig ud af Vanskelighederne. Hvis det Præfald, som blev indledet for det danske Korn ved denne Høstsæsons Begyndelse, skal fortsættes og indarbejdes paa de forskellige Omraader, vil man se, at den Prioritetsbyrde, de Forpligtelser og de Vanskeligheder, som en Mængde Mennesker har ved at faa Rentabilitet i deres Bedrift, vil forværres. Det er nemlig en nødvendig Følge af en almindelig Prisnedgang, at de Mennesker, der sidder haardt i det, faar endnu vanskeligere ved at klare sig, end de havde i Forvejen. Vil Ministeren altsaa, hvis der fremkommer saadanne Krav, atter stille Forslag om nye Milliontilskud? I saa Til-

fælde maa jeg sige, at vi er betænkelige ved den store Laanevirksomhed, som Staten efterhaanden kommer til at udøve. Vi udtalte vore Betænkeligheder allerede, da dette Forslag om en saa stor Laanevirksomhed forelaa fra Socialdemokratiets Side, og vi kan ikke anse det for mere forsvarligt, fordi det nu føres frem af en Venstre-regering. Endvidere vil jeg gerne have at vide hos Ministeren, hvor mange Ansøgninger om Laan fra nydannede Drifts-laane foreninger der foreligger. Det har sin Interesse, da der kun gik nogle faa Maaneder, før de første 6 Mill. Kr. var opslugt, at faa at vide, hvor mange der yderligere har meldt sig.

Endelig sagde Ministeren, at han ikke kunde indse, at Statens Risikomoment var særlig stort ved dette Udlaan. Det er muligt, at det ikke er særlig stort. Vi ved jo, hvad Statens Risikomoment er paa nærværende Tidspunkt, det er 5 pCt. af det udlaante Beløb. Det vil altsaa sige, at hver Gang man udlaaner 6 Mill. Kr., er Statens Risiko 300 000 Kr., og at Statens Risiko altsaa nu vil blive paa 600 000 Kr. Om den Risiko bliver effektiv, er der naturligvis ingen, der paa Forhaand kan sige, men jeg er meget tilbøjelig til at tro, at den vil blive det. Der kommer et Spørgsmaal, som jeg synes man maa tage i Betragtning allerede nu, og det er: Naar disse Laan skal tilbagebetales, hvor mange af de Medlemmer, der har meldt sig ind i Drifts-laane foreningerne, er der saa tilbage til at tilbagebetale Laanene? Her kommer i Virkeligheden det Tidspunkt, hvor vi kan vide, hvor stort Statens Risikomoment er. Det kan man intet vide om i Øjeblikket, men jeg vil dog tro, at det vil være farligt, hvis Staten paa det givne Tidspunkt vil sige: I skal betale tilbage indtil sidste Hvid, hvis det viser sig, at en Mængde af dem, der var med til at oprette Drifts-laane foreninger og modtage Laan, er forsvundne eller insolvente. Skal man da ved disse Foranstaltninger forværre Vilkaarene for de Mennesker, som maaske uden Statens Indgreb, uden Statens Støtte, kunde have klarer sig, for eventuelt at redde nogle ganske faa Procent af dem, som ikke kunde klare sig uden disse Drifts-laane foreninger?

Den ærede Ordfører for Venstre udtalte ganske vist med en vis Støthed, at der kan man se, Erhvervene kunde egentlig godt klare sig, naar bare Staten vilde holde sin Næse fra Erhvervenes Kaar. Ja, jeg ved ikke, om Etableringen af denne Lov-givningsvirksomhed er et Bevis for, at Erhvervene godt kan klare sig uden Sta-